

Makrogazdasági és pénzügyi piaci fejlemények

2014. szeptember

Háttéranyag
a Monetáris Tanács
2014. szeptember 23-i ülésének
rövidített jegyzőkönyvéhez

Közzététel időpontja: 2014. október 8. 14 óra

A jegybanktörvény (a Magyar Nemzeti Bankról szóló, 2013. évi CXXXIX. tv.) 3.§ (1) az árstabilitás elérését és fenntartását jelöli meg a Magyar Nemzeti Bank elsődleges céljaként. Az MNB legfőbb döntéshozó szerve a Monetáris Tanács. A Tanács szükség szerint, de üléseinek időpontját előre meghirdetve legalább havonta kétszer ülésezik, minden hónap második ülésén tárgyalva a jegybanki alapkamatláb módosításának kérdését. Ezekről az üléseiről a Monetáris Tanács rövidített jegyzőkönyveket ad közre, amelyek még a következő kamatmeghatározó ülés előtt megjelennek. A rövidített jegyzőkönyvhöz készített háttéranyag az MNB szakértői által a Monetáris Tanács részére készített elemzések tartalmi összefoglalójaként a gazdasági és pénzügyi folyamatokat, az előző ülés óta nyilvánosságra került új információkat ismerteti.

A rövidített jegyzőkönyvek, valamint a jegyzőkönyvek háttéranyagai elérhetők az MNB honlapján:

http://www.mnb.hu/Monetaris_politika/donteshozatal/mnbhu_mt_jegyzokonyv

1. Makrogazdaság

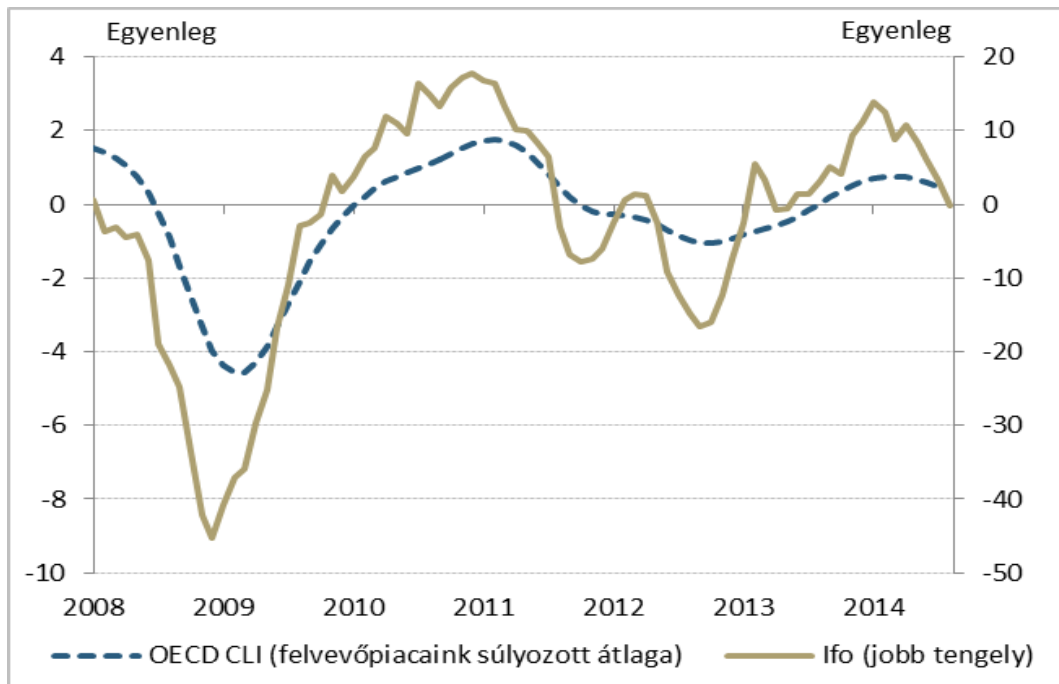
1.1. Nemzetközi makrogazdasági környezet

Felvevőpiacaink gazdasági növekedése fokozatosan élénkül. Az elmúlt hónapokban lassú ütemben, de folytatódott az eurozóna kilábalása a recesszióból, ugyanakkor a második negyedéves adatok a vártnál visszafogottabban alakultak, és a 2014-es növekedéssel kapcsolatos várakozások is mérséklődtek. A feltörekvő régiók növekedési kilátásai továbbra is törékenyek. A fokozott geopolitikai feszültségek a visszaeső keresleten és a gazdasági szankciókon keresztül a fejlett országok és a régió gazdasági teljesítményét is kedvezőtlenül érinthetik. A világpiac felől érkező inflációs nyomás gyenge maradt az elmúlt hónapokban.

2014 második negyedében folytatódott a világgazdaság lassú bővülése. A fejlett és feltörekvő régiók közötti növekedési különbségek fennmaradtak. A korábban gyors növekedést mutató feltörekvő gazdaságokat lassuló dinamika jellemezte 2014 első felében, miközben a fejlett gazdaságok tovább bővültek, ám a második negyedévben a várakozásoktól némileg elmaradó mértékben. Ezt részben az euroövezet nagy gazdaságainak (Németország, Franciaország, Olaszország) gyengülő konjunktúrája magyarázza, másrészt az elmélyülő orosz-ukrán konfliktus miatti gazdasági lassulás, ami a gazdasági szankciók életbe lépésével erőteljesebb lehet az év második felében.

2014 második negyedében stagnált az eurozóna gazdasága negyedéves alapon. Az előretekintő konjunktúraindikátorok az elmúlt hónapokban folyamatosan lassuló gazdasági helyzetet jeleztek. Ennek hátterében elsősorban a romló geopolitikai helyzet állhat, emellett a növekvő bizonytalanság és a kétoldalú egyre kiterjedtebb gazdasági szankciók a gazdasági aktivitás lassulását okozhatják. Ezzel összhangban a második negyedéves adatok a várttól némileg elmaradó bővülést mutattak. Legfőbb külkereskedelmi partnerünk, Németország ipari kibocsátása a korábbi hónapok stagnálását követően júliusban emelkedett, és ezzel párhuzamosan a német ipari új rendelések is nőttek (1. ábra).

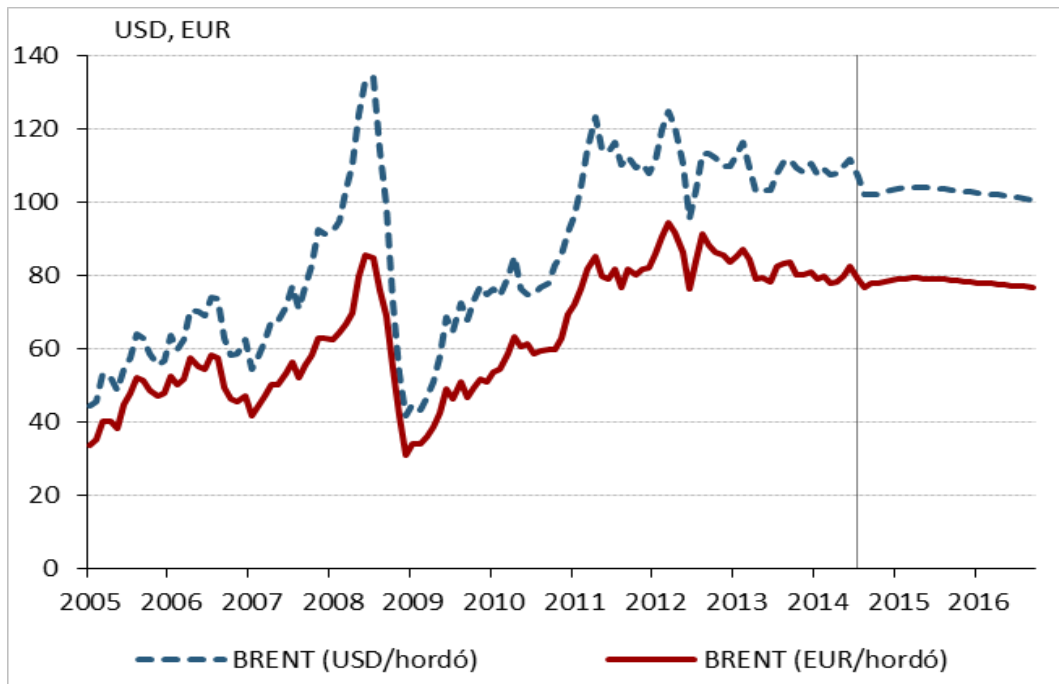
1. ábra: Konjunktúraindikátorok alakulása felvevőpiacainkon

A lassuló német gazdaság mellett a vártnál gyengébb teljesítményt mutatott a francia és az olasz gazdaság is. A régió teljesítménye ugyanakkor kedvező volt a második negyedévben, az orosz-ukrán konfliktus elmélyülése és az európai lassulás csak korlátozottan érinthette a régiós növekedési folyamatokat.

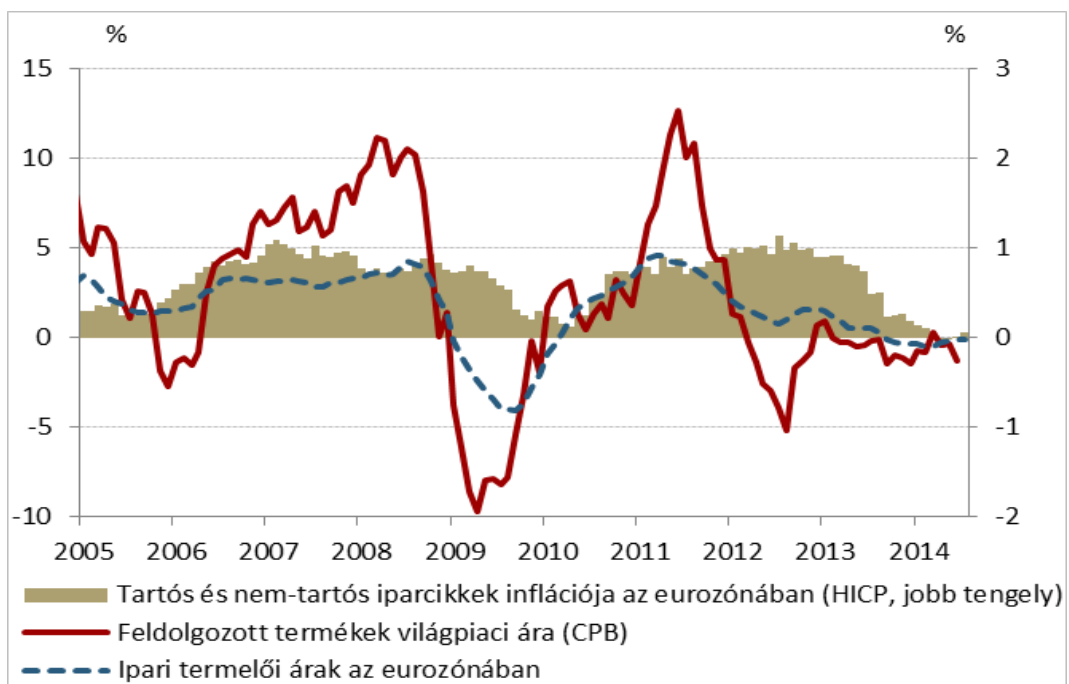
A világpiac felől érkező inflációs nyomás továbbra is gyenge. A mérséklődő nyersanyagárak és a lassan növekvő világgazdaság együttesen mérséklék az inflációt. Ennek következtében az inflációs ráták a világ meghatározó gazdaságaiban változatlanul az inflációs cél alatt alakultak (az eurozóna esetében pedig továbbra is alacsony a fogyasztóiár-index). Szeptember elején a kőolaj világpiaci ára 100 dollár alá mérséklődött. Az olajár alakulását egyrészt a növekvő kínálat (szaúd-arábiai termelés növekedése, amerikai palaolaj-kitermelés felfutása) mellett a gyenge kereslet – elsősorban a nagyobb importőr országok növekedésének lassulása – magyarázza (2. ábra).

2. ábra: A Brent olaj világgpiaci árának alakulása

Az ipari nyersanyagok és a nyers élelmiszerek világgpiaci árában továbbra is mérsékelt dinamika figyelhető meg. A feldolgozott termékek világgpiaci árai továbbra is visszafogottan alakultak (3. ábra).

3. ábra: Az ipari termelői árak és az iparcikk infláció az eurozónában, ill. a feldolgozott termékek világgpiaci árának alakulása

1.2. Hazai reálgazdasági folyamatok

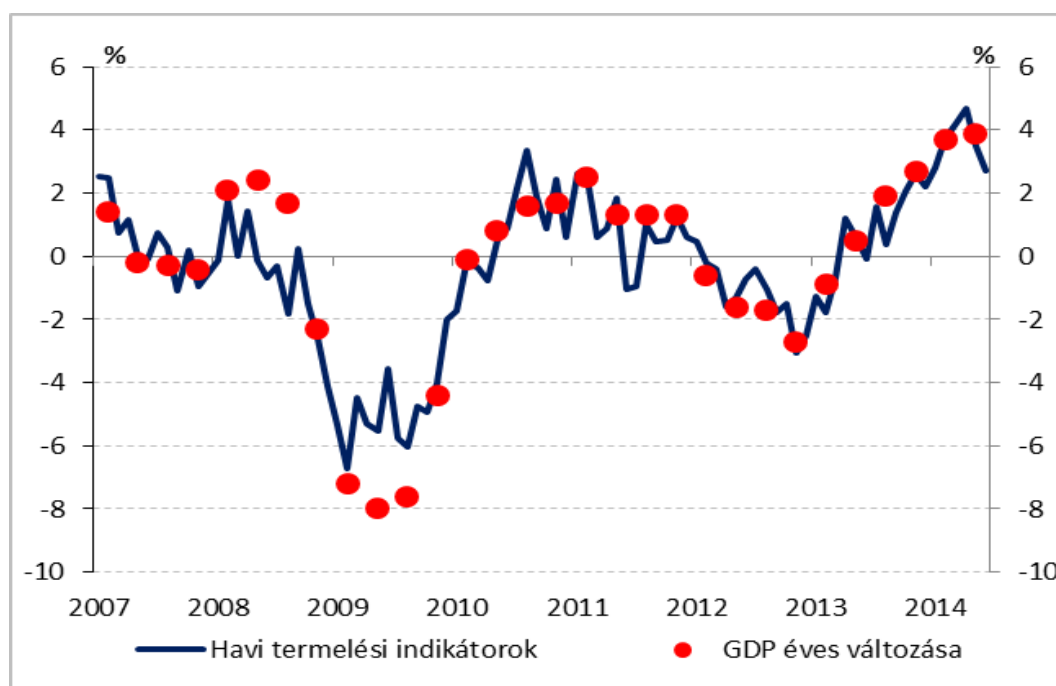
2014 második negyedében folytatódott a gazdaság növekedése. A harmadik negyedében a rendelkezésünkre álló havi indikátorok alapján az ágazatok széles körében bővíthetett a kibocsátás és folytatódhatott a belső kereslet élénkülése. A második negyedében stagnált a nemzetgazdasági foglalkoztatottság az előző negyedévhez képest, azonban a versenyszféra munkakereslete tovább bővült.

1.2.1. Gazdasági növekedés

2014 második negyedében folytatódott a gazdaság növekedése. A bruttó hazai termék az előző év azonos időszakához képest 3,9 százalékkal nőtt, az előző negyedévhez képest pedig 0,8 százalékkal emelkedett.

Az elmúlt hónapokról rendelkezésünkre álló indikátorok alapján a növekedés dinamikus maradhat a harmadik negyedében is (4. ábra).

4. ábra: Havi termelési indikátorok* és a GDP alakulása

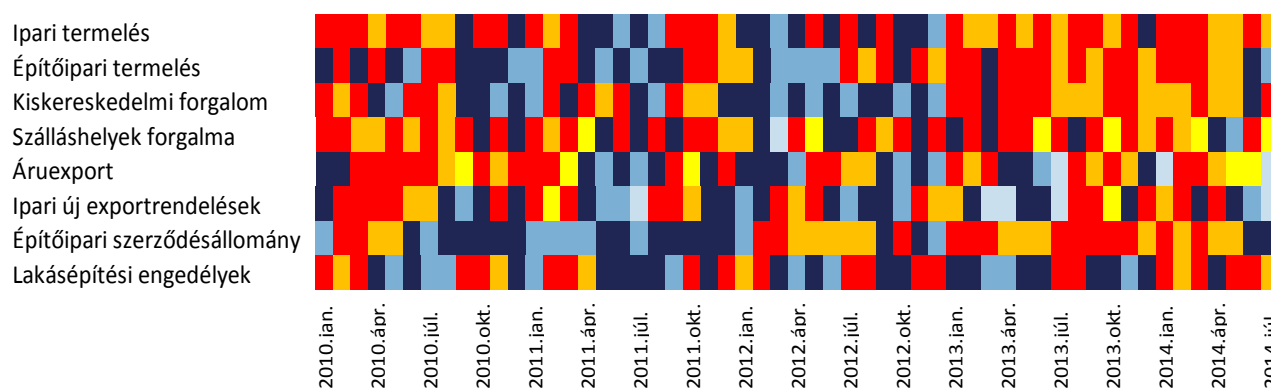
* A havi termelési indikátorok (ipar, építőipar, kiskereskedelem) súlyozott átlaga, ahol a súlyok a GDP növekedési ütemét magyarázó regresszióból származnak.

Az ipar, az építőipar és a kiskereskedelem teljesítménye egyaránt tovább bővült az előző év azonos időszakához képest. Júliusban az előző hónaphoz képest havi alapon mintegy 2

százalékkal emelkedett az ipari termelés és éves alapon továbbra is számottevő bővülés volt megfigyelhető. A kedvező ipari alapfolyamatokat továbbra is az autóiipari kapacitások felfutása magyarázza, de emellett az ágazatok széles körében bővült a kibocsátás üteme. Az építőipar kibocsátása júliusban az előző hónaphoz képest 4 százalékkal bővült.

A gazdaság növekedése kiegyensúlyozottan alakult, az export és a belföldi kereslet egyaránt élénkült a második negyedévben. A GDP bővülés fő motorja a beruházási aktivitás volt, emellett azonban a fogyasztás és a kivitel is tovább növekedett, míg a nettó export növekedési hozzájárulása mérséklődött a gazdaság erősödő importkereslete miatt.

5. ábra: Növekedési hőtérkép*

* A növekedési hőtérkép a legfontosabb havi konjunktúraindikátorok szezonálisan igazított, havi növekedési ütemének háromhavi mozgóátlagát jeleníti meg, az alábbi színkód alapján: piros = 5 éves átlagnál magasabb ütemben, gyorsulva nő, narancssárga = átlagnál magasabb ütemben, lassulva nő, sárga = átlagnál alacsonyabb ütemben, gyorsulva nő, halványkék = átlagnál alacsonyabb ütemben, lassulva nő, kék = lassuló ütemben csökken, sötétkék = gyorsuló ütemben csökken.

Júliusban az ipari termelés az előző év azonos időszakához képest 12,3 százalékkal, havi alapon 2,0 százalékkal bővült saját igazításunk szerint. A feldolgozóipari ágazatok széles körében nőtt a termelés, továbbra is a nagy súlyú járműgyártás és a hozzá kötődő ágazatok termelésbővülése volt a legjelentősebb. Ezen túl a nagy súlyú elektronika, optika és élelmiszeripari ágazatok termelése is számottevően bővült. Az ipari exportértékesítések és az ipar belföldi értékesítései is érdemben emelkedtek júliusban. **Az áruexport az ipari folyamatokkal összhangban tovább emelkedett.**

Az építőipar termelése júliusban tovább bővült, az ágazat teljesítménye éves alapon 17,5 százalékkal emelkedett. Az állami kör uniós forrásból finanszírozott, döntően infrastrukturális

beruházásai emelték érdemben az építőipar teljesítményét. A magánszektor beruházási aktivitása továbbra is visszafogottan alakult. A kedvező építőipari adatokkal összhangban **az épületjellegű beruházások számottevő ütemben nőttek 2014 első felében és a szerződésállomány adatok az év második felében is kedvező építőipari teljesítményt vetítenek előre.**

A fogyasztási kereslet fokozatos növekedése az elmúlt hónapokban tovább folytatódhatott. Júliusban az előzetes adatok alapján a forgalom 2,9 százalékkal emelkedett az előző év azonos időszakához képest.¹ A lakossági fogyasztás élénkülését támogatják a javuló munkapiaci folyamatok és a historikusan alacsony infláció révén érdemben növekvő reáljövedelmek. A fellendülés azonban fokozatos lehet, összhangban a még mindig jelentős óvatossági megtakarítási motívumokkal és a lakossági mérlegalkalmazkodással.

A szeptemberi előrejelzés alappályája a kiegyensúlyozott szerkezetű gazdasági növekedés folytatódását vetíti előre, 2014-ben 3,3 százalékkal növekedhet a gazdaság. Negyedéves alapon folyamatos növekedésre számítunk, az éves dinamika lassulása bázishatások eredménye. A növekedést támogatja az élénkülő belső kereslet, az intenzív EU forrásfelhasználás, a laza monetáris kondíciók, a javuló munkapiaci helyzet, illetve az erősödő üzleti és fogyasztói bizalom.

1.2.2. Foglalkoztatás

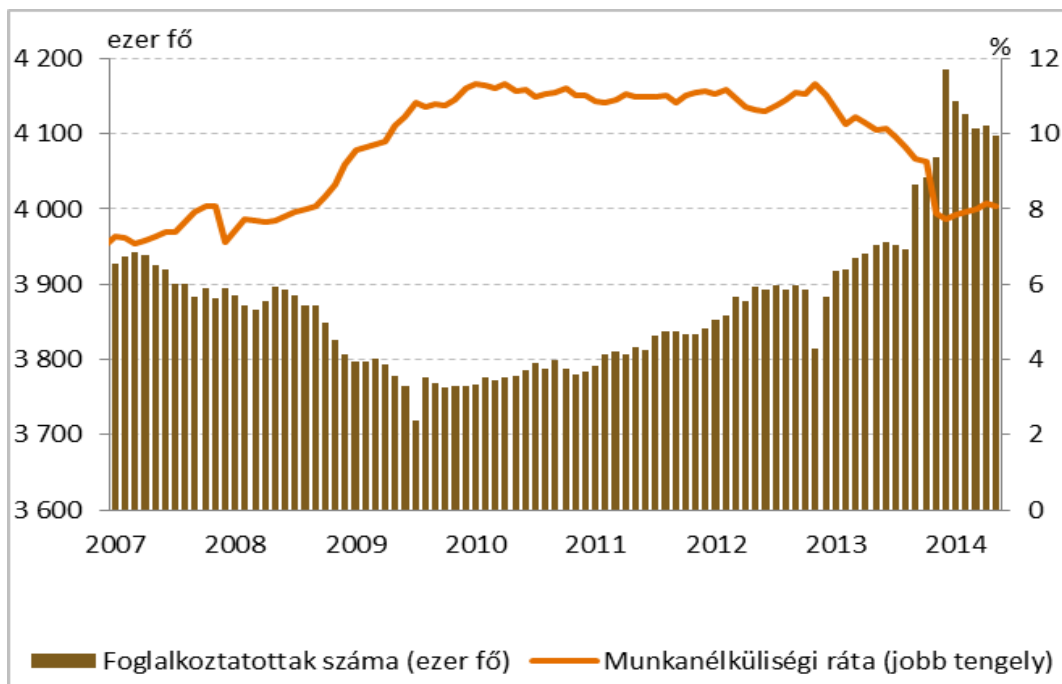
A Munkaerő-felmérés adatai alapján **júliusban 3,8 százalékkal nőtt a nemzetgazdaságban foglalkoztatottak létszáma az előző év júliusához viszonyítva. Azonban havi alapon – az igazított adatok szerint – stagnált a foglalkoztatottság.** A versenyszféra foglalkoztatása enyhén növekedett a második negyedévben. Azonban az államháztartásban foglalkoztatottak száma csökkent, ami főként a közmunkaprogramoknak tudható be. **A munkanélküliség év eleje óta enyhén növekszik, a munkanélküliségi ráta júliusban 8 százalékon állt** (6. ábra). A foglalkoztatottak számának év eleje óta tartó enyhe csökkenése főként közfoglalkoztatottak létszámának mérséklődésére vezethető vissza, ami a munkanélküliségi ráta enyhe emelkedéséhez vezetett az utóbbi hónapokban (6. ábra).

---

¹ 2014. január óta a KSH megváltoztatta a dohánytermékek forgalmának megfigyelési módszertanát. A korábbi mintavételes felmérés helyett a Nemzeti Dohánykereskedelmi Nonprofit Zrt. teljes körű adataira tértek át. A KSH által publikált adat 2013 júniusáig a régi, júliustól pedig az új módszertan szerint tartalmazza a dohányforgalmat, ami strukturális törést okoz az idősorban. Ezért elemzésünkben a régi módszertan továbbvezetésével számított indexet mutatjuk be.

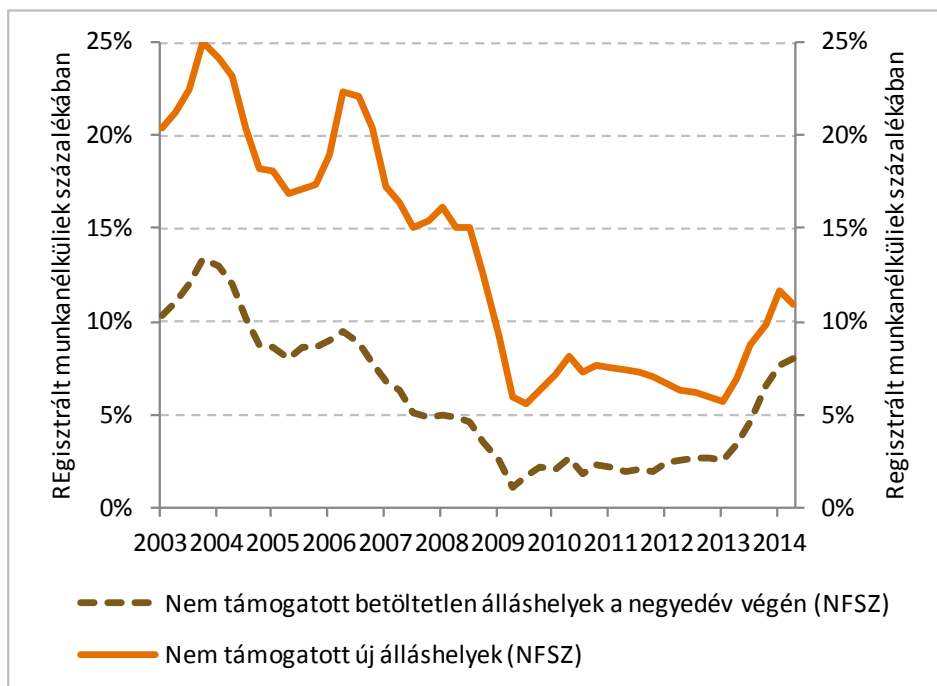

6. ábra: A foglalkoztatottak létszáma és a munkanélküliségi ráta

A második negyedévben csökkent az újonnan kiírt, nem támogatott álláshelyek száma a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat adatai alapján az előző negyedévhez képest. Azonban a hó végi betöltetlen álláshelyek száma az utóbbi hónapokban növekedett, ami arra utalhat, hogy erősödhetnek az illeszkedési problémák a munkapiacra (7. ábra).

7. ábra: A munkapiaci feszességet mérő mutatók

Forrás: KSH (Munkaerő-felmérés), Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat.

A **munkapiac kevésbé laza**, mint tavaly év elején, ugyanakkor a feszességi mutató első negyedévi kiugró értéke korigálódott a második negyedévben.

1.3. Infláció és bérek

Az elmúlt időszakban az infláció historikusan alacsonyan alakult. Az alacsony inflációs környezethez hozzájárult a visszafogott külpiaci infláció, a nyersanyagárak és az importált infláció kedvező alakulása, a mérsékelt keresleti környezet, az inflációs várakozások mérséklődése, illetve a szabályozott energiaárak csökkentése. 2014 elején gyorsult a versenyszféra bérindexe, amely az elmúlt hónapokban stabilizálódott.

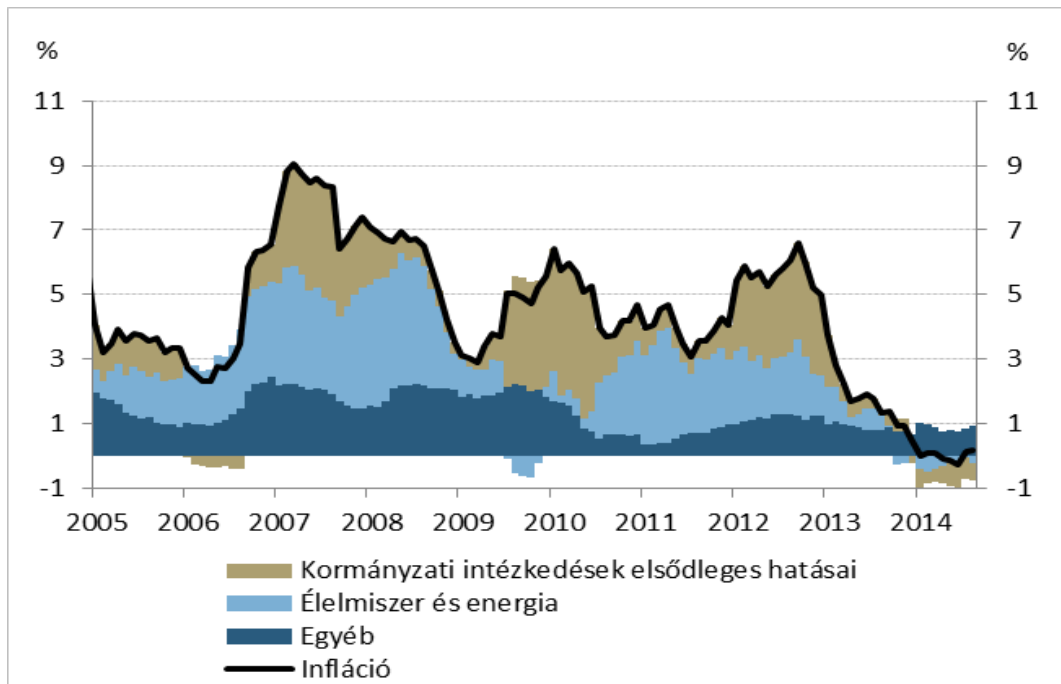
1.3.1. Bérezés

Az első félévben a versenyszféra bérindexe 4,8 százalékkal nőtt. Az év eleji bérdinamikákhoz képest az utóbbi hónapokban alacsonyabb volt a versenyszféra bérindexe. A bérek növekedési üteme erőteljesebb volt a feldolgozóiparban, mint a piaci szolgáltatásoknál. Az év elején – a korábbi évekhez képest – nagyobb volt a kifizetett prémiumok aránya, azonban az utóbbi hónapokban a prémiumarány a korábbi évekhez hasonlóan alakult. **A bérdinamika összességében visszafogott maradt, a versenyszféra fajlagos munkaköltségének üteme a második negyedévben mérséklődött.**

1.3.2. Inflációs folyamatok

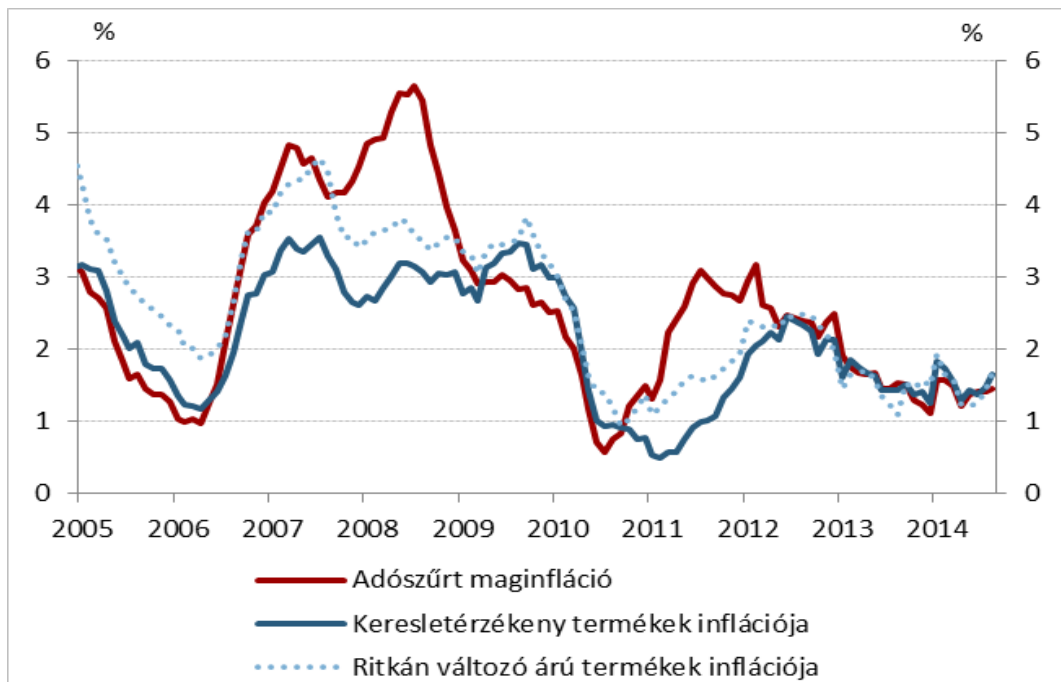
2014 augusztusában az infláció 0,2, a maginfláció 2,4 százalék, míg az indirekt adóktól szűrt maginfláció 1,5 százalék volt (8. ábra). Az infláció 0,1 százalékponttal emelkedett, miközben a maginfláció 0,1 százalékponttal csökkent az előző hónaphoz képest. Az infláció elsősorban a szabályozott árú termékek 2013 közepén végrehajtott árcsökkentésének bázisból való kiesése miatt emelkedett.

8. ábra: A fogyasztóiár-index dekompozíciója

A visszafogott inflációs alapfolyamatokhoz a kedvező költségoldali és keresleti folyamatok, a várakozások fokozatos alkalmazkodása, valamint az alacsony importált infláció egyaránt hozzájárulhattak az elmúlt hónapokban (9. ábra).

9. ábra: Inflációs alapmutatók alakulása

2014 júniusában a mezőgazdasági termelői árak éves alapon 5,1 százalékkal csökkentek, a fogyasztási cikkek gyártó ágazatok belföldi értékesítési árai pedig 1,2 százalékkal növekedtek az előző év azonos időszakához képest. Az üzemanyagárak augusztusban éves alapon csökkentek. A fogyasztási kereslet a kiskereskedelmi adatok alapján az elmúlt hónapokban fokozatosan bővíthetett, a reálkeresetek éves alapon számított emelkedésével párhuzamosan. Ennek ellenére a kiskereskedelmi forgalom szintje változatlanul érdemben elmarad a válság előtti években megfigyelttől, így a belső keresleti környezet összességében továbbra is deflációs hatású, bár fokozatosan enyhébb mértékben.

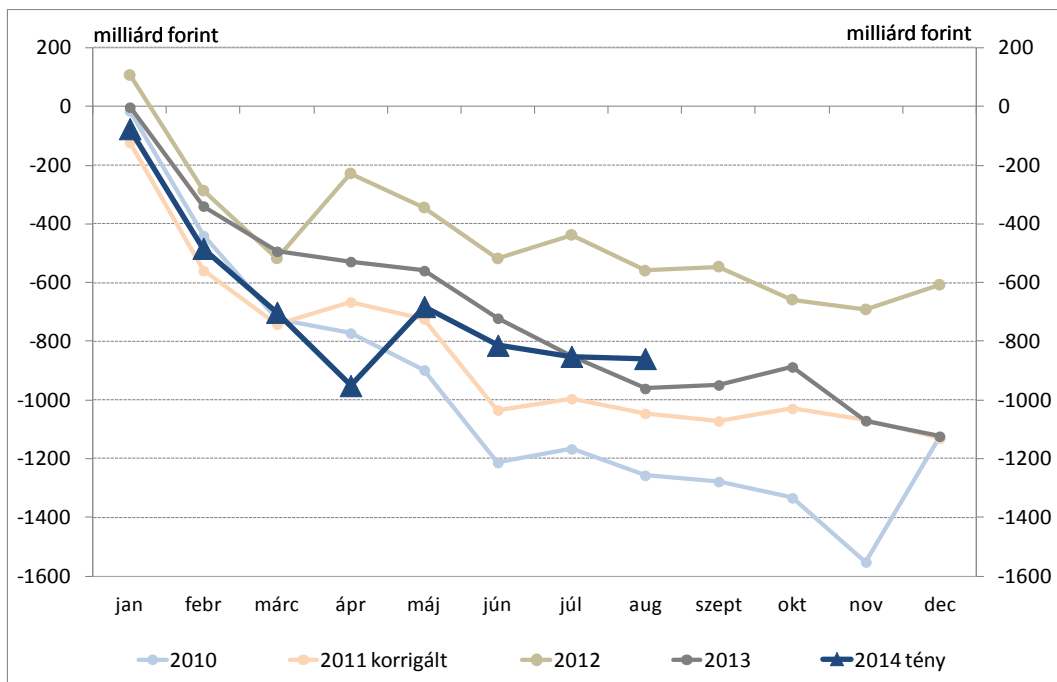
Rövidtávon 0 százalék közelében maradhat az infláció. A beérkezett júliusi-augusztusi infláció enyhén magasabb volt a júniusi inflációs jelentés alappályájának előrejelzésénél. Az éves infláció szeptemberben még enyhén negatív tartományba süllyedhet, majd az év végétől, a tavaly őszi hatósági energiaár-csökkentések hatásának kifutásával emelkedhet.

1.4. Költségvetési folyamatok

Az állami költségvetés augusztusban 7 milliárd forint hiánnyal zárt, ami 103 milliárd forinttal kedvezőbb, mint egy évvel korábban. Az eltérést a bevételi oldalon a kedvező makrogazdasági folyamatok fogyasztáshoz és bérekhez kapcsolódó tételeknél jelentkező hatása magyarázza. A kiadási oldalon ellentétes irányú folyamatok érvényesültek: a költségvetési szervek és fejezetek nettó kiadásai, valamint a központi alrendszer egyéb kiadásai meghaladták a tavaly augusztusi értéket, ennek hatását azonban ellensúlyozta a nettó kamatkidadások alacsonyabb szintje.

Az állami költségvetés első nyolc havi hiánya 859 milliárd forint volt, ami a költségvetési törvényben szereplő pénzforgalmi deficitcél 87 százalékát teszi ki. A kumulált hiány alacsonyabb a korábbi években megfigyelt értékeknél (10. ábra).

10. ábra: Az állami költségvetés éven belüli kumulált egyenlege

1.5. Külső egyensúlyi folyamatok

Júliusban a havi adatközlés alapján emelkedett a gazdaság külső egyensúlyi többlete. A reálgazdaság oldaláról számított, szezonálisan igazítatlan külső finanszírozási képesség mintegy 735 millió eurót tett ki. A külső finanszírozási képesség emelkedése döntően az EU-tól kapott támogatásokat is tartalmazó transzferegnyelghez köthető. A transzferegnyelg mellett a szezonálisan igazított külkereskedelmi többlet is emelkedett kismértékben, ami az export importot meghaladó bővülése mellett következett be. Az EU-transzferek felhasználása 500 millió euro körül alakult, melynek döntő része, mintegy 360 millió euro a beruházásokat támogatta. A szektorok az év első hét hónapjában közel 2,8 milliárd eurót használtak fel.

A pénzügyi mérleg adatai a reálgazdasági oldaláról számítottnál magasabb, közel 1 milliárd eurós finanszírozási képességet jeleztek. A forráskiáramláshoz egyaránt hozzájárult az adósság típusú (620 millió euro) és a nem adósság típusú (330 millió euro) források csökkenése. A nettó külső adósság mérséklődésében a bankszektor és a konszolidált államháztartás tranzakciói játszottak közre, miközben a vállalatok külső adóssága nem változott érdemben. A bankrendszer nettó külső adósságának csökkenése ugyanakkor nem a bankok külföldi tartozásainak csökkenésével, hanem a szektor külföldi eszközeinek növekedésével magyarázható. A konszolidált államháztartás nettó külső adósságának csökkenésében döntően a külföldiek DKJ- és

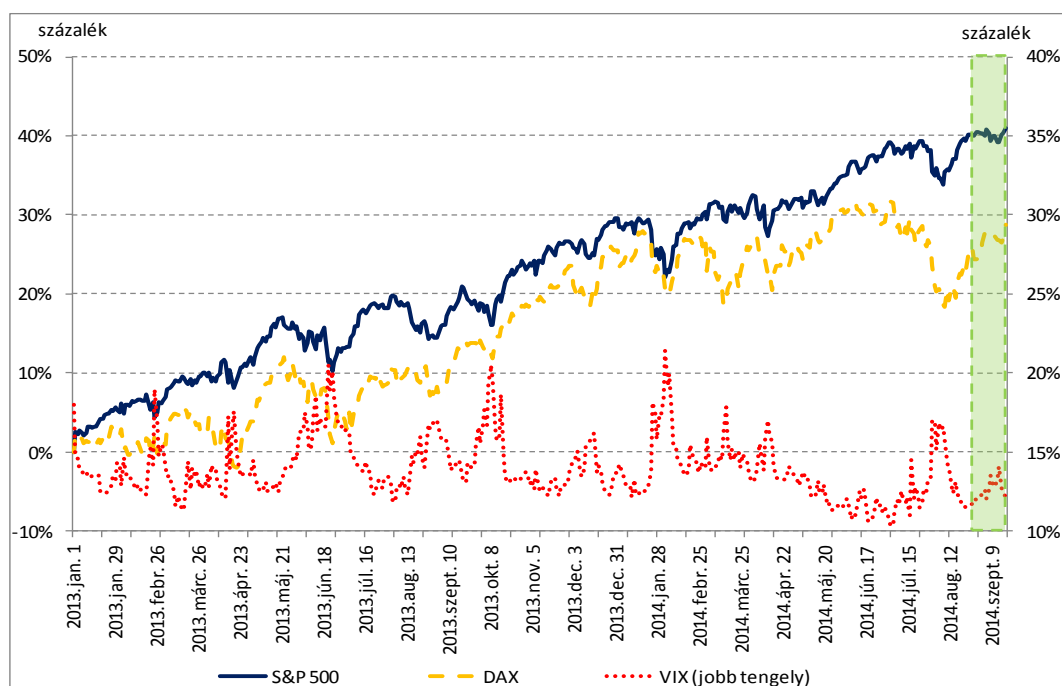
MNB-kötvényállományának mérséklődése játszott szerepet. A júliusi devizakötvény-lejárat nem befolyásolta a konsolidált államháztartás nettó külső adósságát, mivel a törlesztés a devizatartalékok szintjében is tükröződött. A nem adósságtípusú források csökkenése a nettó portfólió részvénybefektetések mérséklődéséhez köthető, ami döntően a hazai befektetők külföldi részvényvásárlásával magyarázható. Így júliusban – a második negyedévben tapasztalt jelentős kiáramlást követően – csak minimálisan csökkentek a nettó közvetlentőke-befektetések.

2. Pénzügyi piacok

2.1. Nemzetközi pénzpiacok

Az előző kamatdöntés óta eltelt időszakban változékonyság alakult a globális kockázatvállalási hajlandóság. Ennek háttérében az ukrain orosz katonai beavatkozás, majd a tűzszüneti megállapodás megsértése, az EKB kamatdöntése, és a Federal Reserve kamatemelésének megkezdése körüli bizonytalanság áll. Összességében az amerikai tőzsdék továbbra is historikus csúcsaik közelében mozogtak, és az európai tőzsdéket sem érintette tartósan negatívan az ukrán harcok kiéleződése. A tőzsdei volatilitást mérő VIX-index kismértékben, 1,5 százalékponttal emelkedett, majd időszak végére a nyitóértéke közelébe süllyedt, és a feltörekvő kötvénypiaci EMBI-mutató is viszonylag mérsékelt elmozdulást mutatott, 300-315 bázispont között ingadozott a vizsgált időszakban (11. ábra). A Brent olaj ára 100 dollár alá csökkent, miután az OPEC-országok növelték kitermelési előrejelzésüket. A hosszú hozamokban az év eleje óta tartó lassú, fokozatos mérséklődés után az elmúlt időszakban enyhe emelkedést lehetett megfigyelni: a fejlett 10 éves hozamok 10-20 bázisponttal nőttek. A periféria hozamok stagnáltak, vagy hasonlóan kismértékű, 5-15 bázispontos emelkedést mutattak, ugyanakkor továbbra is történelmi mélypontjaik közelében vannak.

11. ábra: Fejlett piaci részvényindexek és a VIX index alakulása

Az orosz-ukrán szembenállás és annak fejleményei hozzájárultak a piacok volatilitásához. A konfliktus tovább éleződött, amikor orosz csapatok vonultak be Ukrajna területére, majd a tűzszünet bejelentése némi megnyugvást hozott a nemzetközi piacokon. Szeptember közepén ugyanakkor az EU újabb pénzügyi-gazdasági szankciókról döntött Oroszországgal szemben, amelyek a legnagyobb orosz energiaipari vállalatok, valamint állami tulajdonú orosz nagybankok pénzügyi forráshoz jutását korlátozzák, továbbá megtiltják EU-s technológiák felhasználását az orosz olajfűréshez és -kitermeléshez. Ukrajna szeptember közepén aláírta az Európai Unióval a szabadkereskedelmi megállapodást.

A kockázatvállalási kedv ingadozása a feltörekvő devizák mozgásában is tetten érhető volt. Összességében a feltörekvő devizák nagyobb része a vizsgált időszakban a dollárral szemben veszített értékéből, legnagyobb mértékben az orosz rubel, amely több mint 4 százalékos esést szenvedett el az elmúlt időszakban. Az euróval szemben a feltörekvő devizák többsége stagnált vagy enyhén erősödött, részben az euro gyengülésének következményeként. A kelet-közép-európai térségben a hosszú hozamok eltérő irányba mozdultak el: a cseh és szlovén hozam csökkent, míg a lengyel, román és magyar hozamszint emelkedett.

A fejlett jegybankok eltérő irányba mutató kamatpolitikája továbbra is a befektetői figyelem fókuszában volt. Az EKB tovább csökkentette az irányadó kamatot, valamint újabb likviditásbővítő intézkedéseket jelentett be, amelynek következtében az euro árfolyama a dollárhoz képest 1,32-es szintről 2 százalékkal gyengülve 1,29-re, azaz bő egy éve tapasztalt szintre gyengült az időszak végére. Az amerikai és európai gazdaságból érkező makrohírek tovább erősítették azt a képet, hogy míg az USA gazdasága fokozatosan nő, addig az eurozónában továbbra is bizonytalan a kilábalás, melyet a jelentősen romló előretételek üzleti várakozások is tükröznek.

Az EKB szeptember eleji kamatdöntő ülésén meglepetést okozva újabb mennyiségi lazító intézkedéseket jelentett be. Bár piaci elemzők számítottak az ős folyamán ilyen lépésre, azonban nagy részük ezt az első TLTRO-tender szeptemberi elindulását követően várta. A döntésben szerepet játszhatott az, hogy az eurozóna inflációja augusztusban újabb mélypontra, 0,3 százalékra csökkent, ami ismét felerősíthette a deflációs félelmeket, valamint a Németországból érkező makroadatok a német gazdaság lassulásának veszélyét vetették fel. A döntést indokolhatta az is, hogy az év első felében az eurozónában még horgonyzottan tűnő

közép- és hosszú távú inflációs várakozások az utóbbi időszakban lefelé mozdultak el az EKB 2 százalékos céljához képest. Mindezek hatására a jegybank bejelentette, hogy az irányadó kamat 10 bázispontos csökkentése mellett októbertől eszközfedezetű értékpapírokat és az eurozóna pénzügyi intézményei által kibocsátott fedezett kötvényeket vásárol. A piacok a Fed részéről is érdemi bejelentésekre számítanak az ősz folyamán. A Fed a piaci várakozásokkal ellentétben szeptemberi ülésén lényegében nem módosította eddigi kommunikációját, illetve előretekintő iránymutatását a kamatpolitika normalizálódásával kapcsolatban, így az amerikai részvénypiacok újabb historikus csúcson zártak. A Bank of Japan nem változtatott monetáris politikáján, ugyanakkor a következő időszakban a piacok újabb lazító intézkedésekre számítanak a japán jegybank részéről annak érdekében, hogy a 2 százalékos inflációs cél elérése tartható legyen. Részben ennek hatására a jen dollárral szembeni árfolyama 2,5 százalékkal gyengült az előző kamatdöntés óta. A Bank of England szintén változatlanul hagyta irányadó rátáját és egyéb monetáris intézkedéseit sem változtatott. A feltörekvő régió jegybankjai közül a lengyel jegybank változatlan szinten tartotta az alapkamat értékét, előretekintve azonban – a jegybank előretekintő kommunikációjának megváltozásának fényében – növekedett a monetáris lazítás lehetősége.

2.2. Hazai pénzügyi mutatók alakulása

Az előző kamatdöntés óta eltelt időszakban a hazai pénzügyi folyamatokra leginkább a nemzetközi történések hatottak, országspecifikus hírek a devizahitelekkel kapcsolatban jelentek meg, de ezeknek nem volt érdemi piacmozgató hatása. A régiós devizák a feltörekvő piaci devizák árfolyam-alakulásának tekintetében közepesen teljesítőnek számítottak, dollárhoz mért gyengülésüket, leginkább a Fedhez, az orosz-ukrán konfliktushoz lehetett kötni.

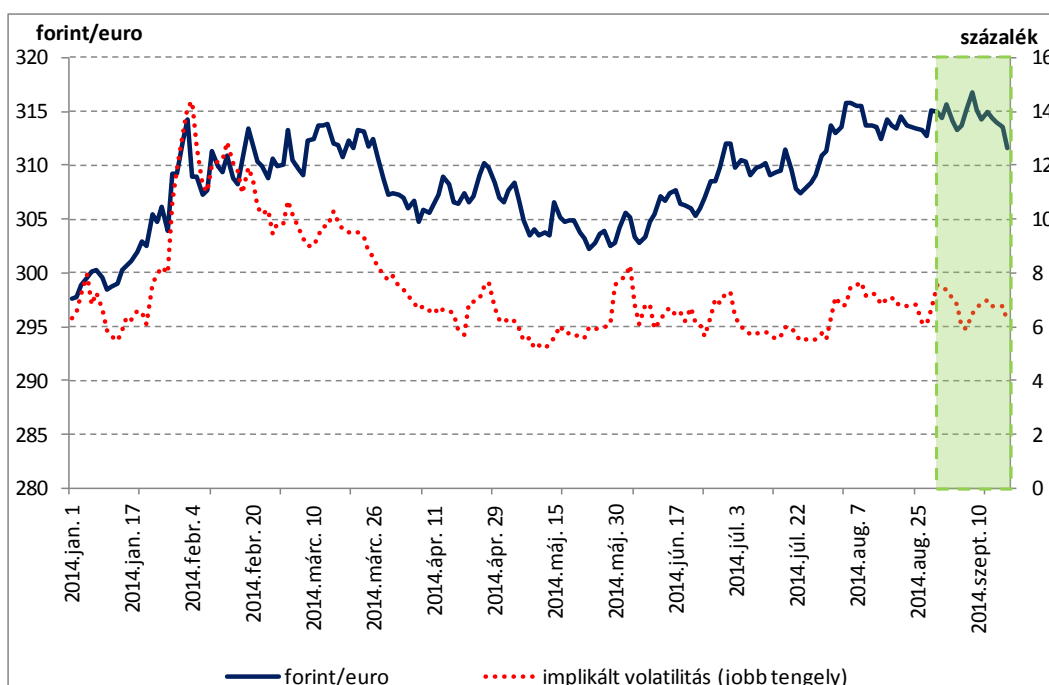
A forint összességében régióhoz hasonló teljesítménye enyhén nagyobb volatilitással társult, az előző havi tendenciákhoz hasonlóan. Az utóbbi napokban enyhe forintspecifikus erősödést tapasztaltunk. A forint árfolyama a 310-317 forint/euro közötti sávban mozgott, a 0,5-0,6 százalékos leértékelődés a régió devizaárfolyamai között nagyjából átlagosnak tekinthető (ugyanakkor a forint az amerikai dollárral, az euróval és a svájci frankkal szemben körülbelül 2,5 éves mélypontra gyengült²). A kissé nagyobb volatilitáshoz elemzők szerint a devizahiteles

---

² A dollárral szemben 2012 júniusában, míg az euróval és a svájci frankkal szemben 2012 januárjában volt a jelenleginél gyengébb szinteken az árfolyam. Az angol fonttal szemben augusztusban historikus mélypontot ért el a forint árfolyama.

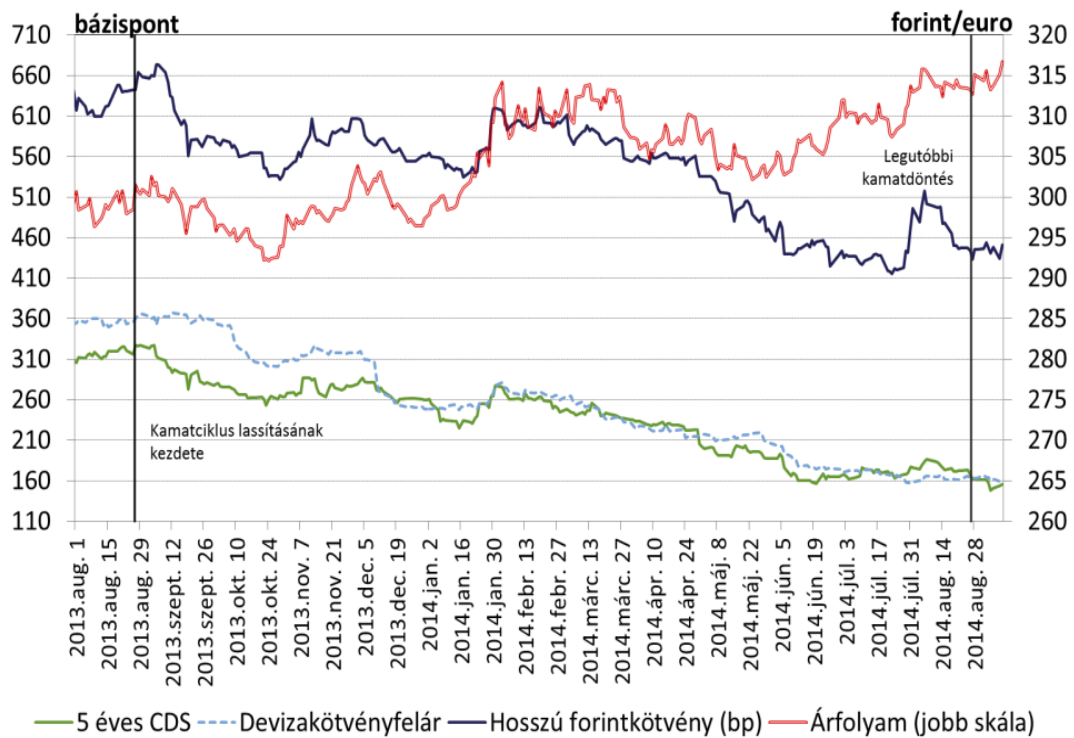
program körüli bizonytalanság is hozzájárulhatott, ugyanakkor véleményük szerint a devizakitetés csökkentése hosszabb távon kedvező hatású lehet. Emellett a régiós devizáknál átmenetileg nagyobb mértékű gyengülésben szerepet játszhatott egy félrevezető és később korrigált Bloomberg szalagcím. Az említett szalagcím Balog Ádám alelnök nyilatkozatával szemben azt üzenté, hogy az EKB lazító lépései a magyar monetáris politika számára nagyobb mozgásteret biztosítanak. Az elmúlt napokban némi erősödés mellett korrekció történt a forint-árfolyam alakulásában. A volatilitási és ferdeségi mutatók nem mozdultak el érdemben (12. ábra). A kamatvárakozások nem változtak, a határidős kamatláb megállapodások lényegében az alapkamat körül alakultak a fél-egy éven belüli szegmensben.

12. ábra: A forint/euro árfolyam és az implikált volatilitás alakulása

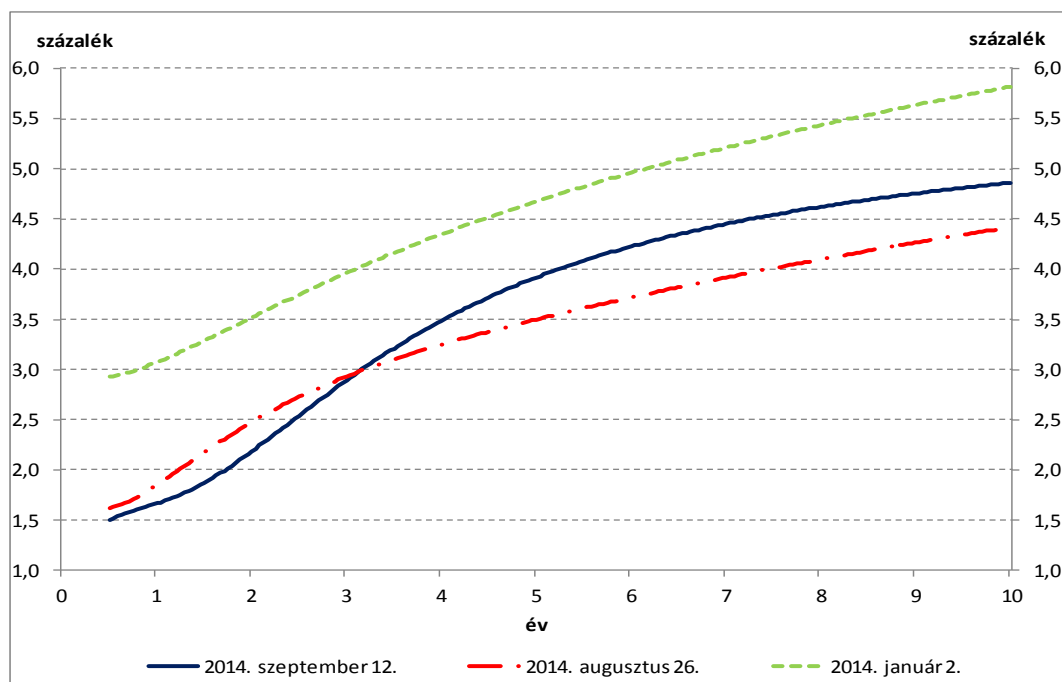
A swappiacon kisebb feszültség volt tapasztalható, az éven belüli FX swap implikált forinthozamok alacsony szintre estek, bár ebben korrekció mutatkozott az elmúlt napokban. A hozamcsökkenéshez és az FX swap ügyletek implikált forintkamatainak csökkenéséhez a bankközi forintlikviditás növekedése, illetve egyes piaci szereplők szűkös partnerlimitei is hozzájárultak. A hazai 5 éves CDS-felár az előző kamatdöntés óta csak enyhén változott alapvetően a nemzetközi folyamatokra reagálva. A jelenlegi 160 bázispont körüli érték historikusan alacsony szintet jelent, és az elmúlt időszak alapján úgy tűnik, hogy a forint árfolyam gyengülésével párhuzamosan a CDS a korábbi tendenciáktól eltérően fokozatosan csökkent (13. ábra).

13. ábra: A hazai kockázati mutatók alakulása

Az állampapír-piaci hozamgörbe meredeksége nőtt az előző kamatdöntés óta. A görbe rövid vége – a 3 hónapos hozam stagnálása mellett – 15-20 bázisponttal került lejjebb. Az éven túli lejáratokon a 3 éves futamidő enyhe növekedéséhez képest a hosszabb futamidőkön érdemi, 15-20 bázispontos emelkedés ment végbe. A 3 hónapos referenciahozam 1,35 százalék körül ingadozik, a 10 éves benchmark papír hozama pedig 4,6-4,7 százalékra emelkedett a hónap során. Összességében tovább tágultak a bankközi és állampapír hozamok közötti felárok, a görbék rövid végén az állampapír hozamok 60-80 bázisponttal alacsonyabbak a bankközi hozamoknál, a hosszabb lejáratokon viszont 80-90 bázisponttal magasabbak (14. ábra).

14. ábra: A spot állampapír hozamgörbe elmozdulása

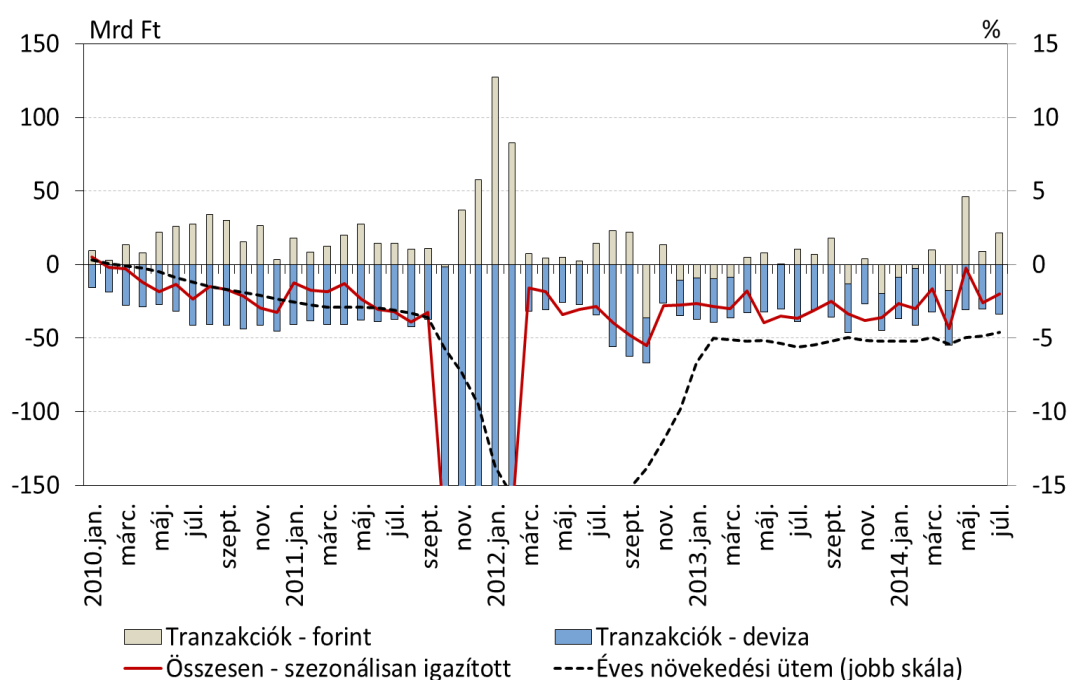

Az állampapír aukciókon a kereslet az elmúlt hónapokban tapasztaltakhoz képest mérséklődést mutatott, főként a rövid lejáratú szegmensben. A hónapban tartott 3 hónapos aukciók során a hozamok mérséklődtek, míg a kereslet csökkenést mutatott. A hosszú lejáratú aukciókon vegyes volt az érdeklődés, de összességében kielégítő kereslettel szembesült az ÁKK. A 3 éves változó kamatozású papírok iránt érdeklődtek leginkább a befektetők, a hónapban tartott két aukció során 3,5 illetve 5,5-szörös lefedettséget tapasztaltunk. A külföldiek állampapír állománya összességében lényegében nem változott, szűk sávban ingadozott az állomány.

3. Hitelezési folyamatok

Júliusban a háztartási szektor a teljes hitelintézeti szektorral szemben nettó hiteltörlesztő volt, a szektor tranzakciói -12 milliárd forintot tettek ki (szezonálisan igazítva -20 milliárd forintot). A hitelállomány mérséklődését továbbra is a devizahitelek leépülése eredményezi, miközben a hónap folyamán a forintbitelek esetében a folyósítások mintegy 22 milliárd forinttal haladták meg a törlesztéseket. **Az éves növekedési ütem az előző havi -4,9 százalékról -4,6 százalékra változott** (15. ábra).

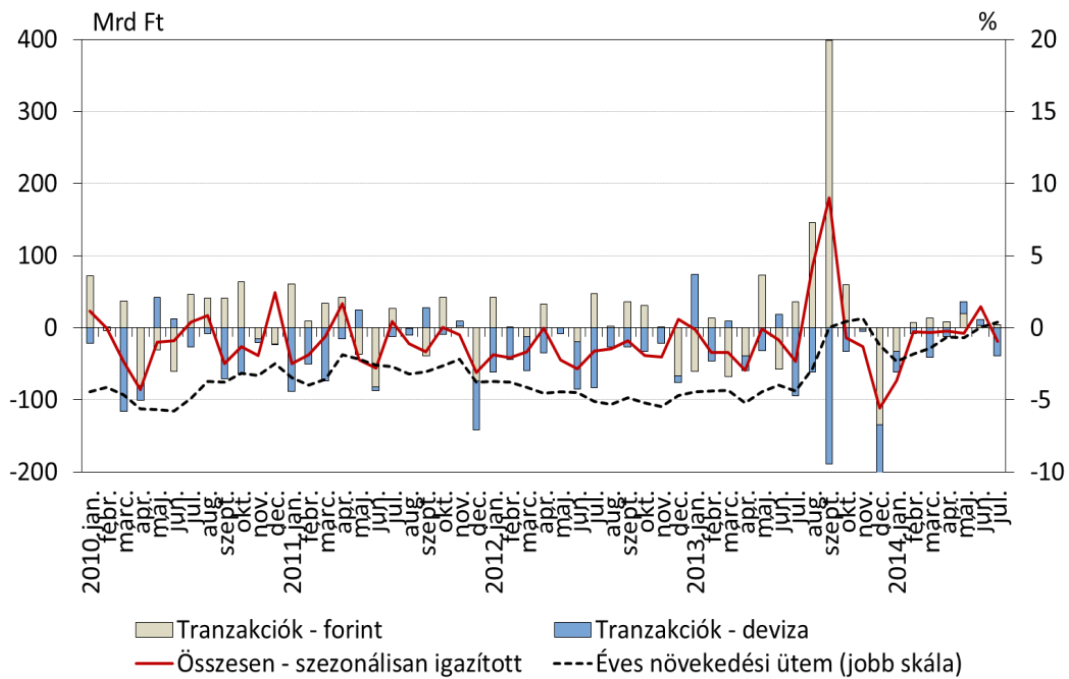
15. ábra: Háztartások nettó hitelfelvétele

A teljes hitelintézeti szektor bruttó háztartási hitelkihelyezése júliusban 54 milliárd forintot tett ki, ami csaknem 30 százalékkal magasabb az előző év azonos időszakának új volumenénél. A lakáscélú hitelek esetében különösen markáns az élénkülés: ebben a szegmensben az új szerződések mintegy 70 százalékkal haladják meg az előző évi júliusi értéket.

Júliusban a hitelintézeti szektor vállalati hitelállománya összesen 35 milliárd forinttal (szezonálisan kiigazítva 19 milliárd forinttal) csökkent a tranzakciók hatására (16. ábra).

16. ábra: Nem-pénzügyi vállalatok nettó hitelfelvétele

A vállalatok forintban nettó hitelfelvevők, míg devizában nettó hiteltörlesztők voltak. Az NHP I. pillérén belüli hitelek júniusban mintegy 41 milliárd forinttal járultak hozzá a forint hitelállomány emelkedéséhez. A tranzakciós adat ugyan negatív volt idén júliusban, de meghaladta a 2013. évi júliusi adatot, így az éves növekedési ütem 0,4 százalékra emelkedett.